

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΨΩΝΑ

Η μεταρρύθμιση δεν γίνεται για να μειωθεί ο αριθμός των δήμων, αλλά για να μεγαλώσουμε ως οντότητες, με αυτοτέλεια, αυτονομία, αυτοδιοίκηση

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Στην Αντιγόνη Σολομωνίδου-Δρουσιώτου
antigoni.drousiotou@phileleftheros.com

Είναί ένθερμος υποστηρικτής της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ζητούμενο για τον ίδιο είναι η πλήρης αυτονομία, οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια των δήμων. Ο δήμαρχος Ψώνα, Παντελής Γεωργίου, αναφέρει ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει εταιροδίκηση με το κεντρικό κράτος. Ξεκαθαρίζει πως η μεταρρύθμιση δεν γίνεται για να μειωθεί ο αριθμός των δήμων, αλλά για να μεγαλώσουν ως οντότητες και ταυτόχρονα να καταργηθούν τα δυο επίπεδα αυτοδιοίκησης που υπάρχουν σήμερα, δήμοι και κοινότητες να γίνουν ένα, γιατί θέλουν δήμους που θα είναι κυβερνήσεις.

-Μια πρωτοβουλία των Δήμων Ψώνα και Γερμασόγειας οδηγεί στη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

-Ναι. Τον Σεπτέμβριο του 2017 είχαμε κάνει με τον τότε δήμαρχο Γερμασόγειας, Κυριάκο Ξυδιά, την πρώτη μας συνάντηση με τον νυν Υπουργό Εσωτερικών, Κωνσταντίνο Πετρίδη, κατά την οποία του είχαμε ζητήσει να μας επιστραφεί η κρατική χορηγία που μας είχε αποκοπεί. Όπως μας ανέφερε θα μπορούσε αυτό να γίνει στα πλαίσια ενός σχεδίου μεταρρύθμισης και μας ζήτησε να του καταθέσουμε την πρότασή μας προς αυτή την κατεύθυνση. Σε συντονισμό με τον συνάδελφο είδαμε τα προβλήματα των δήμων μας, τι έπρεπε να γίνει για να μπορούμε να λειτουργούμε πιο εύρυθμα και μετά από απόφαση των συμβουλίων μας ορκοδοτήσαμε μελετητή από τη Γερμανία για να ετοιμαστεί σχετική μελέτη. Μια για την ανατολική Λεμεσό και μια για τη δυτική Λεμεσό, τις οποίες καταθέσαμε στο Υπουργείο Εσωτερικών. Μετά από τη μελέτη της πρότασής μας και κατ' ιδίαν συναντήσεις με τον Υπουργό Εσωτερικών διαφάνηκε ότι το μοντέλο αυτό θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε παγκύπρια βάση, αφού η μελέτη περιείχε πολύ δυνατά στοιχεία και άγγιζε την ουσία της μεταρρύθμισης όπως την οραματιζόταν το Υπουργείο. Έτσι χρησιμοποιήθηκε η μελέτη που καταθέσαμε ως βάση για το νέο μοντέλο μεταρρύθμισης και γίνεται προσπάθεια να εφαρμοστεί σε παγκύπρια κλίμακα με τις τροποποιήσεις του Υπουργείου.

Παντελής Γεωργίου: Δεν μπορεί σε όλη την Ευρώπη οι δήμοι να διαχειρίζονται υδατοπρομήθεια, σκύβαλα, ενέργεια και στην Κύπρο όχι

-Γι' αυτό είστε ένθερμος υποστηρικτής της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;
-Ναι, γιατί πραγματικά δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε όπως είμαστε σήμερα. Ο Ψώνας είναι δήμος εδώ και 8 χρόνια και ακόμη δεν έχουμε πάρει έγκριση για να προσλάβουμε ούτε έναν υπάλληλο. Ουσιαστικά, λειτουργούμε παράνομα, διότι ο Περί Δήμων νόμος προνοεί 4 διοικητικές θέσεις, που η ίδια η Κυβέρνηση δεν εγκρίνει. Και αυτό ενώ υπάρχουν τα πλεονάσματα για να μπορούν να γίνουν οι προσλήψεις. Όταν το Κράτος δεν μας επιτρέπει να δημιουργήσουμε τις απαραίτητες διοικητικές υποδομές και υπηρεσίες για να εξυπηρετήσουμε τον δημότη μας, ουσιαστικά αυτό που κάνουμε είναι διαχείριση της κατάστασης και όχι διοίκηση.

-Γι' αυτό ζητάτε αυτονομία;
-Ναι, πλήρη αυτονομία. Οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια. Αυτή τη στιγμή υπάρχει εταιροδίκηση με το κεντρικό κράτος. Για παράδειγμα η συντήρηση δρόμων, οδικού φωτισμού, πεζοδρομίων είναι ευθύνη των δήμων, αλλά τα έσοδα από τις άδειες κυκλοφορίας πάνε στο Κράτος. Συζητούμε με το Υπουργείο τη μεταφορά πόρων όπως είναι οι άδειες κυκλοφορίας και οι πολεοδομικές άδειες. Το Τμήμα Πολεοδομίας πιστεύω ότι πρέπει να μείνει μόνο στον πολεοδομικό

Θέλουμε δήμους που θα είναι κυβερνήσεις

σχεδιασμό, στους αστικούς αναδομικούς (ένα νομοσχέδιο που εκκρεμεί για δέκα χρόνια στη Βουλή) και να σχεδιάζει οδικά δίκτυα. Περαιτέρω, θεωρώ ότι όλες οι άδειες που εκδίδονται από την Πολεοδομία και τον Έπαρχο θα πρέπει να τις εκδίδει ο οικείος δήμος. Ως Ένωση Δήμων συζητάμε όπως 3%-4% του κρατικού προϋπολογισμού να δίνεται στους δήμους, εκτός αν μας παραχωρήσουν κάποια άμεση φορολογία. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η επαγγελματική φορολογία. Στο νομοσχέδιο προνοούνται νέες διοικητικές δομές όπως η Δημοτική Αστυνομία, τα Ληξιαρχεία, γραφεία εξυπηρέτησης του δημότη σε κάθε τοπικό διαμέρισμα, δομή Πολεοδομίας και Σχολικών Εφοριών.

-Προτείνετε τη δημιουργία εταιρειών των δήμων με ιδιώτες;
-Ναι, ακόμα και δημοτικές εταιρείες που να τις διαχειρίζονται διοικητικά συμβούλια ιδιωτών. Θέλουμε να επεκταθούμε και στο κομμάτι της ενέργειας, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δεν μπορεί σε όλη την Ευρώπη οι δήμοι να διαχειρίζονται υδατοπρομήθεια, σκύβαλα, ενέργεια και στην Κύπρο όχι. Έχουμε μια μεγάλη έκταση που θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε σε φωτοβολταϊκό πάρκο και να συμμετέχουν ως μέτοχοι οι ίδιοι οι δημότες, αλλά σήμερα δεν μας δίνει τη δυνατότητα ο νόμος να το κάνουμε αυτό.

-Το μήλο της έριδος είναι ποιο δήμοι θα παραμείνουν, γι' αυτό υπάρχουν συνάδελφοί σας που είναι αντίθετοι με τη μείωση;
-Για μένα οι 30 δήμοι που έχουμε σήμερα είναι λίγοι, θα έπρεπε να ήταν περισσότεροι χωρίς όμως τις 350 κοινότητες. Η μεταρρύθμιση δεν γίνεται για να μειωθεί ο αριθμός των δήμων, αλλά για να μεγαλώσουμε ως οντότητες, με αυτοτέλεια, αυτονομία, αυτοδιοίκηση και ταυτόχρονα να καταργηθούν τα δυο επίπεδα αυτοδιοίκησης που υπάρχουν σήμερα. Δήμοι και κοινότητες να γίνουν ένα. Αυτό το πλαίσιο λειτουργίας των δήμων επεξεργάζεται σήμερα η Κυβέρνηση και με βρισκόμαστε απόλυτα σύμφωνοι.

-Ο Δήμος Ψώνα θα παραμείνει;
-Όπως είναι το πλάνο που καταθέσαμε στην Κυβέρνηση, να, με επέκταση στις κοινότητες Κολόσια,

“Ο σκοπός της μεταρρύθμισης δεν είναι για να εξοικονομήσει η Κυβέρνηση ούτε οι δήμοι, αλλά για να προσφέρουμε καλύτερη υπηρεσία στους δημότες

Τραχώνη, Ασώματος, Τσερκέ Τσιφλικ, Καντού, Ακρωτήρι, Ερήμη και συζητούμε με το Υπουργείο για Επισκοπή και Σαύρα. Όλα αυτά θα μπορούσαν να είναι ένας νέος αγροτικός δήμος.

-Γιατί λέτε όχι στα Πολεμείδια;
-Διότι είναι διαφορετική η ιδιομορφία μας. Κατ' αρχήν όλες οι κοινότητες που ανέφερα προηγούμενες εμπιστούν στις Αγγλικές Βάσεις, τα Πολεμείδια είναι εκτός. Σαφικά θα βρεθεί το 40% του πληθυσμού να μην έχει καμιά σχέση με το υπόλοιπο. Ο δεύτερος λόγος είναι το είδος της ανάπτυξης που μπορούμε να έχουμε. Εμείς είμαστε αγροβιομηχανικές περιοχές, τα Πολεμείδια είναι καθαρά αστικός δήμος. Κάναμε εισήγηση για μια διοικητική αναπροσαρμογή των συνόρων, ξεκαθαρίζοντας ότι η αστική Λεμεσός είναι δεξιά του κάθεται δρόμο του νοσοκομείου και η αγροτική στα αριστερά. Έτσι η Λεμεσός συνενώνεται σίγουρα με τη Μέσα Γειτονιά και ενδεχομένως με τα Πολεμείδια. Ο Άγιος Αθανάσιος θα μπορούσε να συνενωθεί με τη Γερμασόγεια και τα χωριά μέχρι το Πεντάκωμο, Άγιο Τύχωνα, Αρμενοχώρι, Πύργο, Πορκεκλήσι κ.λπ.

-Θα μπορούσαν να αντεπεξέλθουν οι δήμοι;
-Ναι, αυτό έδειξε η μελέτη που κάναμε. Εμείς είμαστε η πιο «φτωχή» περιοχή από πλευράς εισοδη-

μάτων και η μελέτη έδειξε πως με 26 νέες προσλήψεις και με τις αρμοδιότητες που θα μεταφερθούν, ο νέος δήμος θα είναι πλεονασματικός με μισό εκατομμύριο τον χρόνο. Πλεονάσμα το οποίο θα επωφεληθεί ο δημότης μέσω των έργων που θα γίνουν. Το κέρδος για την Κυβέρνηση από τον Δήμο Ψώνα θα ξεπερνά τις 650 χιλιάδες τον χρόνο, από τις κρατικές χορηγίες που δεν θα δίνει προς τις κοινότητες και το διοικητικό κόστος. Σκεπτείτε πόσο θα είναι το κέρδος της από τους πιο μεγάλους δήμους.

-Τι απαντάτε σε αυτούς που είναι έντονα εναντίον της μεταρρύθμισης;
-Να ξεχάσουμε τα προσωπικά και πολιτικά συμφέροντα και να επενδύσουμε στις επόμενες γενιές. Ο σκοπός της μεταρρύθμισης δεν είναι για να εξοικονομήσει η Κυβέρνηση ούτε οι δήμοι, αλλά για να προσφέρουμε καλύτερη υπηρεσία στους δημότες. Θα τους παρακαλούσα να ασχοληθούν με την ουσία του νομοσχεδίου που είναι οι αρμοδιότητες και η οικονομική αυτοτέλεια.

-Κάποιοι λένε ότι οι μικροί δήμοι και κοινότητες θα απορροφηθούν από τους μεγάλους.

-Δεν θα χάσει ποτέ την οντότητά του ο Ψώνας αν γίνει διοικητικό διαμέρισμα ή πιο μεγάλος δήμος. Εμείς θέλουμε δήμους που θα είναι κυβερνήσεις.

-Ναι, αλλά με δήμους που δεν είχαν τόσες εξουσίες έγιναν τόσες καταχρήσεις, με δήμους που θα 'ναι κυβερνήσεις;
-Εισήγησή μας είναι να μπουν τα νομοθετικά πλαίσια για τον απαραίτητο έλεγχο ώστε να γίνεται πιο σωστή λειτουργία. Είχα προσωπικά εισηγηθεί να υπάρχει ποινική ευθύνη του δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου για αποφάσεις που παίρνονται. Γιατί ο καθένας να εξυπηρετεί τα συμφέροντά του;

-Η Τοπική Αυτοδιοίκηση χρησιμοποιείται από πολλούς ως το πρώτο σκαλοπάτι πολιτικής καριέρας.
-Ναι, για κάποιους δεν είναι η αγάπη προς τον δημότη αλλά προς την πολιτική καριέρα. Αντί να βλέπουμε τον τόπο μας βλέπουμε την τσέπη μας. Υπάρχουν δημοτικοί σύμβουλοι σε κάποιους δήμους που δεν πήγαν ούτε μια συνεδρία. Γιατί να μην αλλάξει αυτό νομοθετικά; Να πληρώνονται ανά συνεδρία. Αυτό εισηγηθήκαμε.

Θα βγω ανοικτά υπέρ της μεταρρύθμισης

-Συζητάτε τη μεταρρύθμιση με τον υπουργό Εσωτερικών;
Ναι. Υπάρχει μια πολύ στενή συνεργασία τόσο με τον Υπουργό όσο και με τους λειτουργούς του υπουργείου στο θέμα της μεταρρύθμισης. Αυτή την εβδομάδα θα δούμε τα θέματα που απέμειναν και υπολογίζεται ότι οι μελέτες θα ολοκληρωθούν εντός του μηνός.

-Ποιο θα είναι το επόμενο βήμα;
-Να εξεταστεί το νομοσχέδιο η Νομική Υπηρεσία και μετά αρχίζει η μάχη με τα κόμματα στη Βουλή.

-Το ΑΚΕΛ τι θα κάνει;
-Με τις συζητήσεις που κάναμε υπάρχουν διαφορούμενες απόψεις. Βλέποντας όμως το πώς προχωρά και γνωρίζοντας πως προωθούνται στο Πολιτικό Γραφείο κάποιες συγκεκριμένες εισηγήσεις, θεωρώ ότι το ΑΚΕΛ θα συναινέσει στο τέλος γιατί αυτό επιτάσσει το γενικό καλό για τον πολίτη.

-Ποια θα είναι η αντίδραση των συναδέλφων σας, θα ακολουθήσουν την απόφαση των κομμάτων τους;
-Είναι νομοσχέδιο που θα περάσει από τη Βουλή, δεν χρειάζεται να πειστούν οι συνάδελφοι, είναι όμως θέμα τι πιέσεις θα ασκήσουν στα κόμμάτα τους. Ένας μεγάλος αριθμός από τους συνάδελφους, η πλειοψηφία θα έλεγα, όταν είδαμε τη μεταρρύθμιση στην Ένωση

Δήμων ήταν θετικοί. Το μήλο της έριδος είναι οι ποιοι θα συνενωθούν με ποίους. Σε όλα τα άλλα συμφωνούν, για την οικονομική αυτοτέλεια με τις αρμοδιότητες που θα έλθουν, πώς θα δημιουργηθούν, η μεταβιβατική περίοδος κ.λπ.

-Πότε θα εφαρμοστεί;
-Αν ψηφιστεί εντός του 2019, θα ξεκινήσουν το 2020 να συλλειτουργούν οι δήμοι και κοινότητες κάτω από ένα καινούργιο συμβούλιο μέχρι τις επόμενες εκλογές.

-Πού θα είναι με τις επόμενες Ευρωεκλογές;
-Υπάρχει αυτή η εισήγηση από τον Δημοκρατικό Συναγερμό με την οποία συμφωνώ. Ίσως όμως ανταγωνιστικά να πρέπει να γίνουν εκλογές διάρκειας 2,5 χρόνων για να μπορούσαν να συμπέσουν με τις Ευρωεκλογές του 2024.

-Θα κάνετε εκστρατεία;
-Ναι, θα βγω ανοικτά υπέρ της μεταρρύθμισης μόλις ολοκληρωθεί το νομοσχέδιο. Μίλησα με όλους τους αρχηγούς κομμάτων και υπάρχει θετική αντίδραση από τους περισσότερους.

-Γιατί λέτε με περηφάνια ότι ο Δήμος Ψώνα είναι ο μελλοντικός δήμος της Λεμεσού;
-Διότι η ανάπτυξη πλέον μεταφέρθηκε στα δυτικά μας και ο κόσμος δεν μπορεί να κτίσει στην ανατολική

Λεμεσό λόγω του ότι οι τιμές βρίσκονται στα ύψη. Κτίζονται γύρω στις 280 νέες οικίες τον χρόνο και έρχονται γύρω στα 500 - 600 νέα άτομα για ιδιοκατοίκηση στον δήμο. Αν το τεχνικό μας τμήμα ήταν σωστά στελεχωμένο θα μπορούσαμε να ξεπερνούσαμε τις 350 άδειες οικοδομής τον χρόνο.

-Γιατί δεν το στελεχώνετε;
-Διότι ενώ το Υπουργείο Εσωτερικών μας έχει εγκρίνει τις θέσεις, δεν μας δίνει έγκριση το Υπουργείο Οικονομικών για αποαγοποίηση λόγω μεμολάνουμ προσλήψεων. Ο δήμος του Ψώνα είναι ο μοναδικός που δεν έχει ούτε έναν διοικητικό λειτουργό. Ουσιαστικά δεν έχει δημοτικό γραμματέα, δημοτικό ταμία, δημοτικό μηχανικό και υγειονομικό επιθεωρητή.

-Πώς λειτουργείτε;
-Με τον δήμαρχο. Έχουμε στο Τεχνικό Τμήμα έναν τεχνικό, ο οποίος κάνει κατάθεση ψυχής κάθε μέρα, γραμματειακούς λειτουργούς που υπερβαίνουν εαυτό και μια κοπέλα που εκτελεί καθήκοντα δημοτικού γραμματέα, η οποία δουλεύει και Σαββατοκύριακα.

-Και είστε ο πιο αναπτυσσόμενος δήμος παγκύπρια;
-Ναι, τα καταφέρνουμε βάζοντας προσωπικές ώρες και με τις θυσίες των υπαλλήλων μας. Είμαστε μικρός σχετικά δήμος σε κατοίκους (περίπου 14000) και ο δεύτερος μεγαλύτερος σε έκταση (33Κμ²) της επαρχίας Λεμεσού.

Το '19 ο Ψώνας θα αλλάξει όψη

-Χρόνο για να βλέπετε τους φίλους σας έχετε;
-Δεν μπορεί να είναι 15 ώρες στο Δημαρχείο και να έχεις και προσωπική ζωή. Καταλαβαίνουν όμως τις προσπάθειες που καταβάλλω και με στηρίζουν. Αλλά το 2019 θα είναι η χρονιά που ο Ψώνας θα ξεκινήσει να αλλάζει όψη. Την επόμενη βδομάδα ξεκινά η λεωφόρος Μακαρίου, ο κεντρικός εμπορικός άξονας του Δήμου, ένα έργο που ο κόσμος περιμένει εδώ και 25 χρόνια. Αναδεικνύουμε ιστορικά μνημεία του Δήμου όπως το τετρακάτωρο γεφύρι απέναντι από το Δημαρχείο. Βρισκόμαστε στη διαδικασία μελετών για δημιουργία πλατειάκου χώρου, σχεδιάζουμε το γραμμικό πάρκο το οποίο βρίσκεται δίπλα από το κέντρο του ιστορικού πυρήνα και καταλήγει μέχρι τη Βιομηχανική Περιοχή, κατακυρώσαμε τις προσφορές για σχεδιασμό ιδιόκτητου γηπέδου κ.λπ.

-Το θέμα των ζωνών εντός της Βιομηχανικής;
-Από το σχεδιασμό της Βιομηχανικής κατηγοροπήθηκε με μικτές ζώνες Α και Β, με επακόλουθο εργοστάσια με πολύ ψηλούς ρύπους να ήταν δίπλα από βιομηχανικές φαγητό, φαρμάκων κ.λπ. Συγκάλεσε σχετική σύσκεψη με λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου και οριοθετήσαμε με μια νοητή γραμμή τις νέες αναπτύξεις και συμφωνήσαμε ότι όλες οι άδειες δεν δίνονται με βάση αυτή τη γραμμή, έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρα πλέον τα πράγματα.

Βίου Μάθησης» και φέρνοντας τους κρατικούς φορείς όπως την Αστυνομία πιο κοντά στο δημότη.

-Έχετε τη μεγαλύτερη Βιομηχανική Περιοχή...
-Ναι, με πιο σοβαρό πρόβλημα το ελλειπές οδικό δίκτυο και ότι δεν υπάρχει 2η έξοδος. Το πρόβλημα είναι ότι δεν δημιουργήθηκε ποτέ η κεντρική πρόσβαση τον καιρό που κατασκευάστηκε, με αποτέλεσμα τα βαρέα οχήματα που εξυπηρετούν τις βιομηχανίες να περνούν μέσω της οικιστικής περιοχής. Αποτάθηκε στην Επιτροπή Εμπορίου της Βουλής, όπου και δόθηκαν οδηγίες να ενταχθεί το έργο στο προϋπολογισμό 2019 και να δημιουργηθεί η πρόσβαση, κάτι που ακολούθησε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και ξεκίνησε ο σχεδιασμός. Το πρόβλημα της δεύτερης εξόδου θεωρώ ότι δύσκολα θα λυθεί αφού λόγω της τοπογραφίας του Ψώνα θα έχει μεγάλο κόστος.

Την επόμενη βδομάδα ξεκινά η λεωφόρος Μακαρίου, ένα έργο που ο κόσμος περιμένει εδώ και 25 χρόνια.

Το θέμα των ζωνών εντός της Βιομηχανικής;
-Από το σχεδιασμό της Βιομηχανικής κατηγοροπήθηκε με μικτές ζώνες Α και Β, με επακόλουθο εργοστάσια με πολύ ψηλούς ρύπους να ήταν δίπλα από βιομηχανικές φαγητό, φαρμάκων κ.λπ. Συγκάλεσε σχετική σύσκεψη με λειτουργούς του Υπουργείου Εμπορίου και οριοθετήσαμε με μια νοητή γραμμή τις νέες αναπτύξεις και συμφωνήσαμε ότι όλες οι άδειες δεν δίνονται με βάση αυτή τη γραμμή, έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρα πλέον τα πράγματα.